BOEKEN Vlaams-Poolse filosofe Alicja Gescinska maakt romandebuut met 'Een soort van liefde'

"Ook als de liefde over is, is ze nog niet voorbij"

Alicja Gescinska (34) migreerde op haar achtste vanuit Polen naar ons land en groeide uit tot een vooraanstaand denker. Terwijl de filosofe nog tot de zomer doceert aan een universiteit in de VS, verscheen hier met *Een soort van liefde* haar eerste roman.

In *Een soort van liefde* ruimt de Amerikaanse Elisabeth de woning van haar overleden vader op, een professor Duitse cultuurgeschiedenis. In een tweede verhaallijn ontspint zich een verhouding tussen deze professor en een Vlaamse uitwisselingsstudente. Wanneer de relaties zich alsnog verstrengelen, volgt een openbaring.

Alicja Gescinska kent u misschien van haar succesvolle non-fictieboek *De verovering van de vrijheid*, of van opiniestukken en commentaren in de media. Dat de wetenschapster nu een roman uitbrengt, en dan nog een over de liefde, wekt hier en daar verbazing.

"Zeker vijf Nobelprijswinnaars Literatuur hebben een diploma filosofie op zak", weet Gescinska. "Filosofe Iris Murdoch is met haar romans zelfs populairder dan in haar vakgebied. In mijn opiniestukken zitten sowieso al vaak verwijzingen naar literatuur. Filosofie is de kunst om steeds de juiste vraag te stellen, maar nooit tevreden te zijn met het antwoord. Zo moet ook de lezer bij *Een soort van liefde* blijven nadenken, om zich tenslotte af te vragen wat de liefde nu eigenlijk is."

Een pasklaar antwoord heeft ook Gescinska niet. "Veel filosofen schrijven over de liefde, maar zelfs de scherpste geest kan de liefde niet in een enkele definitie gieten. Bij non-fictie verwacht je een antwoord, terwijl je hier rond de vraag blijft cirkelen. Er heerst een diepe kloof tussen het ideaal van de liefde en wat wij als mens ervaren. Het lijkt alsof de mens als gebrekkig wezen gedoemd is om te mislukken. Ik sluit me aan bij de Amerikaanse dichteres Emily Dickinson, die meent dat 'de liefde is als het leven, louter langer'. Ook als de liefde over is, is ze nog niet voorbij. Daarnaast vraag ik me af in hoeverre we bewust kiézen wie we graag zien. De liefde overkomt ons vaak, en dan rest nog de vraag of je er ook op in wilt gaan."

Als de liefde zo plots aan de deur klopt, heeft het dan zin om er ons hoofd over te breken? Zouden we de liefde niet beter gewoon ondergaan? "Als filosofe zie ik geen heil in de zogenaamde 'gedachteloosheid'. Ik ben altijd blij als mensen nadenken, ook over de liefde. Wij, mensen, denken vaak dingen te snappen. Net daarom is het een grote uitdaging de liefde te onderzoeken. De liefde houdt ook veel mensen bezig, ook zij die alleen zijn. Zo'n zelfonderzoek leidt ook tot die ene diepere vraag: wat maakt ons tot mens?"

CITATEN

In *Een soort van liefde* bedient professor Vernon zich graag van citaten. Om dichter bij de liefde te komen? "Zelf duid ik in boeken ook zinnen aan die me raken. Als zo'n zin je door zijn wijsheid blijft achtervolgen, wordt het mettertijd ook jouw zin. Citaten worden niet onschuldig aan het papier toevertrouwd. Het beeld dat Elizabeth van haar vader heeft, keert wanneer ze zijn aantekeningen leest. Ze beseft dat het beeld dat zij over hem had meer over haar zegt dan over haar pa. Zo gaat dat vaak. Wij vinden er een houvast in om een label op mensen te plakken. Dat is een interessante denkpiste voor ons allen: wat jij denkt dat de waarheid is, is vaak louter jouw waarheid."

Na een jaar Princeton en twee jaar Amherst breit Alicja Gescinska eind juni een einde aan haar universitaire taken in Amerika. "Ik keer terug naar Vlaanderen, dicht bij mijn lezers", besluit de filosofe. "Ik wil blijven schrijven. Als wetenschapper vind ik het belangrijk om uit mijn ivoren toren te treden en het debat aan te gaan. Ik zie deze roman dus als een uitgestoken hand."

ILSE DEWEVER

Een soort van liefde, Alicja Gescinska, De Bezige Bij, 240p, 18,90 euro

Alicja Gescinska: "Wat jij denkt dat de waarheid is, is vaak louter jouw waarheid." FOTO JIMMY KETS

gopress
Innovating Digital Content

Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Metropool Stad 26/02/2016, bladzijden 12 & 13
All rights reserved. Gebruik and reproductie enkel mits toelating van de uitgever
via Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Metropool Stad